

ADVENT
en
KERST

Symbolische bloemschikkingen

Advent en Kerst 2022

Protestantse
Kerk

Aan tafel! Plek voor iedereen

ADVENT
en
KERST

De lezingen in de adventstijd zijn verbonden met het jaarthema 2022-2023 van de Protestantse Kerk, 'Aan Tafel!' Net als de adventskalender legt deze brochure symbolisch bloemschikken het accent op 'plek voor iedereen'.

Tijdens Advent krijgt het jaarthema het accent van Gods nabijheid: Hij komt ons nabij en nodigt ons in zijn nabijheid. Het gaat daarbij om méér dan de 'letterlijke' tafel: de nadruk ligt op de gemeenschap, op je gezien weten en mee mogen doen in de beweging van God en de Geest, die zichtbaar werd in Jezus. Er is plek voor iedereen, God komt iedereen nabij en iedereen mag zich genodigd weten in Gods nabijheid - niemand uitgezonderd. Deze tafel is gekozen als uitgangspunt voor de symbolische schikkingen voor Advent en Kerst 2022.

Voor elke zondag in deze periode is er een symbolische bloemschikkingssuggestie. De basis van de schikking symboliseert de tafel, waar elke week iets aan veranderd en toegevoegd wordt.

De lezingen

Er wordt gebruikgemaakt van de teksten van het oecumenisch leesrooster. Bij iedere tekst staan een korte uitleg met boodschap en enkele kernwoorden die richting hebben gegeven aan het ontwerpen van de bloemschikkingssuggestie.

Symboliek

Regelmatig vragen schikkers welke symbolische betekenis een specifiek detail in de bloemschikkingssuggestie heeft. De symboliek die we proberen te verbeelden gaat

over de grote lijn. Hopelijk zorgt de symboliek voor een zintuiglijke ervaring bij de kijker en roept het een emotie op zoals mooi of lelijk, verwondering of een vraag. Niet alles vraagt om een verklaring. Bedenk ook dat je je eigen expressie kunt gebruiken in het maken van de schikking.

Ontwerpkeuzes

Bij het ontwerp van deze schikkingssuggestie hebben wij rekening gehouden met een aantal ontwerpcriteria.

- De bloemschikkingssuggestie is bedoeld om te inspireren.
- De beeldtaal is krachtig, roept deels vragen op bij de kijkers en sluit aan bij de teksten.
- De bloemschikkingssuggestie bestaat uit vijf schikkingen die samen een serie vormen, passend bij de tijd van het kerkelijk jaar.
- Bij de keuze voor plantaardige materialen en niet-plantaardige materialen is rekening gehouden met de milieubelasting die de productie van het materiaal met zich meebrengt. Gekozen is voor materialen die van nature bloeien in het seizoen of een lage ecologische voetafdruk hebben.
- Met foto's en een werkbeschrijving wordt uitgelegd hoe de schikking is gemaakt. De gekozen techniek en de gekozen hulpmaterialen belasten zo min mogelijk het milieu en dragen bij aan duurzaam leven en werken.
- De bloemschikkingssuggestie is, met een instructie, eenvoudig te maken.
- De schikking is eenvoudig in grootte aan te passen, afhankelijk van de ruimte waarin de schikking wordt geplaatst.
- De schikking is ook te maken in een huis-variant.
- De bloemschikkingssuggestie is een suggestie en het basisidee kan eenvoudig aangepast worden aan de mogelijkheden die er zijn op de locatie waar de schikking komt te staan.

NB: Vanwege brandveiligheid en het gewicht van echte kaarsen hebben we dit keer gekozen voor ledkaarsjes (met een batterij). Of dit een meer milieubewuste keuze is dan kaarsen is discutabel. Waskaarsen zijn het minst milieubelastend. Je kunt zelf andere keuzes maken.

Basissymboliek Advent en Kerst 2022

De tafel is de basisgedachte, de tafel waaraan iedereen genodigd wordt, mee mag doen, het leven kan vieren met alle ups en downs en waar God aanwezig is. In de lezingen op de adventszondagen gaat het over vier vrouwen die verbonden zijn met de levenslijn in de geschiedenis van Jezus. Zij zijn (me)de dragers van de tafel. Per zondag gaat het verhaal over een van deze vrouwen, een van deze dragers. De tafel is vierkant, een verwijzing naar de eerste altaren in de tempel.

Ledkaarsjes

Ledkaarsjes zijn energiezuinig én brandveilig, en kunnen in de schikking van kerstochtend dieper tussen het plantaardige materiaal verwerkt worden. De 4 ledkaarsjes voor de 4 adventszondagen hebben we hoger geplaatst. De rolletjes wc-papier zijn dichtgemaakt met tape en verzaagd met steentjes (zand is ook mogelijk), en beplakt met gedroogde herfstbladeren. Het lampje wordt in het kokertje boven op de steentjes geplaatst.

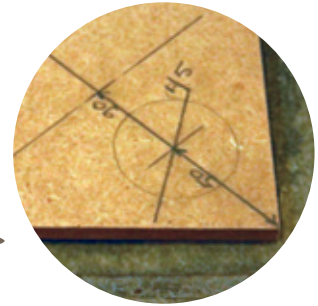
Hulpconstructie voor de basis

Benodigdheden (maatvoering materiaal afhankelijk van hoe groot je de tafel wilt maken):

- 4 draadeindes van 30 cm
- 8 moeren die om het draadeinde gedraaid kunnen worden
- 8 tussenringen
- een houten plaatje van 50*50 cm

In het houten plaatje worden 4 gaten geboord waar de 4 stokken tussendoor passen, 4 kleine gaten voor het draadeinde en 4 gaten om een soort 'waslijn' aan te bevestigen.

Berekening gaten boren.

Geboorde gaten en draadeindes.

Detail: de stokken zijn vastgezet met tieribs.

Basisschikking

Benodigheden: (maatvoering materiaal afhankelijk van hoe groot je de tafel wilt maken)

- hulpconstructie
- 4 stokken van ca. 75 cm lang (de dragers, symbool voor de 4 vrouwen), bijvoorbeeld stokken uit het bos, alle vier iets anders van kleur en vorm. Voor de eerste zondag kozen we de meest donkere stok, voor de vierde zondag de wat lichtere kleur.
- dubbelzijdig klevend tape
- een lap jute
- groen mos (om een oppervlakte van 50*50 mee te bedekken)
- verf (in een onopvallende kleur) om de draadeindes te verven

Teksten leesrooster

In de periode van Advent tot en met Kerst staan bij de schikkingen de gebruikte teksten uit het leesrooster. Bij iedere tekst staat een korte uitleg met boodschap. Daarnaast wordt per schikking uitgelegd welke materialen kunnen worden gebruikt en welke symbolische expressie passend is. In de teksten per zondag staan de vrouwen centraal die in Jezus' voorgeslacht een rol spelen: Bathseba, Ruth, Rachab en Tamar. Vrouwen die in de ogen van mensen niet belangrijk zijn, dus waarom noteert Matteüs juist hen in zijn geslachtsregister?

Wil je ideeën voor vieringen bij het thema 'Aan tafel!' bekijken? Check scheppingvieren.nl.

Bedek het hout met de jute. Op het hout en op de randen is dubbelzijdigklevend tape aangebracht zodat de jute niet kan schuiven en het netjes om de plank heen gevouwen kan worden. Iedere zondag wordt de jute minder zichtbaar doordat er meer groen mos op de jute wordt gelegd.

Aan de tafelrand worden bosjes plantaardige materialen gehangen aan een 'waslijn' van draad. Om doorbuigen te voorkomen is er met touw een lijn gespannen van de ene kant naar de andere. De bosjes zijn gebonden met ijzerdraad. De materialen in de bosjes zijn iedere week anders. De materialen hangen om de bocht bij de stok van de zondag, halverwege één zijde starten met ophangen van de materialen van de zondag en halverwege de andere zijde stoppen.

Een goede adventstijd toegewenst.

de ontwerpgroep bloemschiksuggestie symbolisch schikken, Advent/Kerst 2022

Meer bloemschikideeën

Wil je meer informatie over de symboliek van materialen, vormen en kleuren, of zoek je informatie bij andere lezingen?

Raadpleeg dan de website symbolischschikken.nl. Meer bloemschiksuggesties zijn te vinden in de brochure A jaar, geschreven door Tini Brugge en Anita Westhuis. Deze brochure is te bestellen bij docete.nl.

1e Advent

Lezen 2 Samuel 11:14-27, Matteüs 1:6

De vrouw van Uria kreeg bericht dat haar man was gesneuveld, en ze treurde om haar echtgenoot. (2 Samuel 11:26)

Gebroken identiteit Batseba, de vrouw van Uria

Weet jij wie je voorouders zijn? Ben je trots op hen of juist niet? In veel niet-westerse culturen is het kennen van elkaars stam/achtergrond heel belangrijk: het stempelt je herkomst en daarmee ook je betrouwbaarheid. Dat was ook zo in de tijd van Jezus. Heel opmerkelijk is het daarom dat er in Jezus' stamboom vrouwen staan met een bijzonder moeilijke achtergrond. Bij hen staan we de komende zondagen tot en met Kerst stil.

Vandaag de vrouw van Uria. We weten dat ze Batseba heet, maar ze is hier een vrouw zonder naam. Ze is erg knap, en krijgt daardoor te maken met misbruik, moord en plotseling leed. Een pijnlijk herkenbaar verhaal. #MeToo. Toch geeft God haar leven een nieuwe wending en maakt haar voor Hem van betekenis. Hoe hoopvol is dat!

Materialen om te rijgen/op te hangen

- 2 tot 4 (afhankelijk van de grootte) roodpaarse heidebloemen (te koop als plant). Symbool: paars is de kleur van de rouw, Batseba verloor haar man.
- Gedroogde gele craspedia (kogelbloem). Symbool: geel is een koninklijke kleur. Koning David nam Batseba tot zijn vrouw.

Van jute tafelkleed naar groen tafelkleed

25% van de jute wordt bekleed met plaatmos.

Kaarsen

Er staat 1 kaars op het tafelkleed. De ledkaarsjes plaatsten we in een met herfstblad bekleed wc-papierrolletje.

Meditatieve tekst om voor te lezen of te delen via geschreven media

Jong is zij, mooi
in paarse rouw,
aan de koninklijke tafel.

2e Advent

Lezen Ruth 4:13-17, Matteüs 1:5

Je schoondochter, die je meer liefheeft dan duizend zonen, heeft hem gebaard. (Ruth 4:15)

Geloof in Gods liefde Ruth, de buitenstaander

Over buitenstaanders zijn we meestal politiek correct, maar misschien wens je jezelf of je kind in je hart liever iemand uit je eigen groep toe. Dan weet je een beetje wat voor vlees je in de kuip hebt, toch? Stuurde Naomi daarom ook haar schoondochters aan de grens weer terug naar hun eigen land (Ruth 3:7-19)? Ruth gaat echter inhoudelijk tegen Naomi, haar verbitterde schoonmoeder, in: ze begint over haar geloof in die bijzondere God van Israël. Dat geloof zit diep. Ze gaat ervoor. Dit geeft haar vleugels in haar nieuwe omgeving, gehoorzaamheid en een enorm doorzettingsvermogen. Ze krijgt de ruimte en wordt gezien. Dan blijkt ze zelfs met haar liefde meer waard dan duizend zonen. Zo geeft God Ruth, die buitenstaander, een plek in zijn familie. Met het oog op Jezus.

Materialen om te rijgen/op te hangen

- Korenaren. Symbool: Ruth komt terecht in het broodhuis, Betlehem.
- Pinusnaalden. Symbool: de Pinus is een pijnboom. Hiermee wordt het verdriet van Ruth en Naomi verbeeld.

Van jute tafelkleed naar groen tafelkleed

50% van de jute wordt bekleed met plaatmos.

Kaarsen

Er staan 2 kaarsen op het tafelkleed. We plaatsten de led-kaarsjes in een met herfstblad bekleed wc-papierrolletje.

Meditatieve tekst om voor te lezen of te delen via geschreven media

Reis naar het onbekende
pijn om het vertrouwde.
Genadebrood
aan Boaz' tafel.

3e Advent

Lezen Jozua 6:22-25, Matteüs 1:5

Maar de hoer Rachab werd door Jozua gespaard, samen met haar hele familie. (Jozua 6:25a)

Vergeving en bevrijding Rachab, de hoer

Dat klinkt niet positief, 'de hoer Rachab'. Door dat werk bevindt ze zich aan de rand van Jericho's samenleving. 's Nachts hoort ze verhalen van mannen die rillen van angst voor de God van Israël die met zijn machtige wonderen zijn volk telkens bevrijdt (Jozua 2). Bij haar wakkert dat juist een verlangen aan naar een nieuw leven: naar vergeving en bevrijding van haar eigen situatie waarin schuld en schaamte haar gevangen houdt. Vanuit die hoop kiest ze ervoor de twee Israëlitische spionnen via een rood koord de stad uit te helpen. Ze smeekt eerst wel af dat ze in ruil daarvoor met haar hele familie gered wordt. Jozua lost die gelofte in. Zo wordt ook zij deel van die lijn van vrouwen die naar Jezus, de eeuwige Redder, leidt. De hoer Rachab werd door Jozua gespaard, samen met haar hele familie.

Materialen om te rijgen/op te hangen

- Malusappeltjes en/of bottels en/of hulsbessen.
Symbol: de rode kleur verwijst naar het rode koord dat Rachab uit haar raam hing. Rood is de kleur van liefde, van gevaar en van pijn.
- Vleugeltjes van de es. Rachab verlaat haar oude leven en begint een nieuw leven.

Van jute tafelkleed naar groen tafelkleed

75% van de jute wordt bekleed met plaatmos.

Kaarsen

Er staan 3 kaarsen op het tafelkleed. We plaatsten de ledkaarsjes in een met herfstblad bekleed wc-papierrolletje.

Meditatieve tekst om voor te lezen of te delen via geschreven media

Verbonden met het rode koord
vruchten van ware liefde
te vinden in vrijheid.

4e Advent

Lezen Genesis 38:24-30, Matteüs 1:3

Juda herkende ze en zei: 'Niet zij is schuldig, maar ik, want ik heb haar niet aan mijn zoon Sela tot vrouw gegeven.' (Genesis 38:26)

God met ons Tamar, de weggestuurde

Jaarlijks schitteren kerstreclames met dure cadeaus en veel gasten aan overvloedige tafels. Kerst staat dan voor een moment van 'het goede leven'. Maar wat nou als je niemand hebt om je leven mee te delen? Als het huilen je nader staat dan het lachen?

Matteüs laat duidelijk zien dat Jezus niet naar deze wereld kwam om blije mensen nog blijer te maken, maar om dicht bij mensen in ellende te zijn. Dat laat ook het familiedrama van Tamar zien. De schoonvader van Tamar komt zijn beloften niet na waardoor ze, naast haar rouw, ook nog langdurig in hopeloze eenzaamheid wegzakt. Door een list raakt ze toch zwanger. In tegenstelling tot Juda schaamt Jezus zich niet voor haar ellende maar verbindt zich met haar als de Immanuel, de God met ons. Dát is Kerst. Juda herkende haar en zei: 'Niet zij is schuldig, maar ik, want ik heb haar niet aan mijn zoon Sela tot vrouw gegeven.'

Materialen om te rijgen/op te hangen

- Clematispluis of gedroogde halmen van riet of miscanthus. Pluizig en onduidelijk qua vorm. De tafelrand bij Tamar is langer dan de andere randen. Symbool: versluieren.
- Roze peperbes. Symbool: de pijn van Tamar is verzacht doordat zij alsnog zwanger werd, het licht brak door haar pijn heen.

Van jute tafelkleed naar groen tafelkleed

100% van de jute wordt bekleed met plaatmos.

Kaarsen

Er staan 4 kaarsen op het tafelkleed. We plaatsten de ledkaarsjes in een met herfstblad bekleed wc-papierrolletje.

Meditatieve tekst om voor te lezen of te delen via geschreven media

Verstopt achter de sluier
van gekoesterde herinneringen
komt ruimte
voor nieuw leven.

Kerst

Lezen Lucas 2:1-7 en Matteüs 1:18-27

En ze bracht een zoon ter wereld, haar eerstgeborene. Ze wikkelde Hem in doeken en legde Hem in een voederbak, omdat er voor hen geen plaats was in het gastenverblijf. (Lucas 2:7)

God in ons Maria, moeder van Jezus

Niet alleen in Jezus' verre voorgelachten rommelt het, ook rond zijn eigen geboorte. Maria is al zwanger voordat ze getrouwd is, en niet van haar verloofde. De heilige Geest zelf had Jezus in haar laten groeien. Maar in plaats van het inrichten van een koninklijke kinderkamer moet ze met een bolronde buik 140 kilometer afleggen van Nazaret naar Betlehem waar ze met haar aanstaande in een stal terecht komt. In die ontredderde situatie bevalt ze van haar eerste kind, zonder hulp of kraambezoek van haar naaste familie. Maar Maria moppert niet. Ze hoort nóg het bericht van de engel dat de Zoon van God in haar leven zou komen (Lucas 1:28-38). Die blijde boodschap belandt van haar verstand in haar hart, raakt haar hele leven. Zo wordt zij ons tot voorbeeld. En ze bracht een zoon ter wereld, haar eerstgeborene. Ze wikkelde Hem in doeken en legde Hem in een voederbak, omdat er voor hen geen plaats was in het gastenverblijf.

Het tafelkleed is klaar!

Kaarsen

Er staan 4 hoge kaarsen op het tafelkleed, aangevuld met talloze niet-hooggeplaatste lampjes. Tussen de lampjes leggen we witte (vruchten) bessen en groen uitlopende kleine bolletjes om het feestelijke van Kerst te onderstrepen.

Meditatieve tekst om voor te lezen of te delen via geschreven media

Stralend licht
de nieuwe dag begint
met sterren in de nacht.

ADVENT en KERST

Teksten: Hanneke Maassen

Foto's: Jan van de Lagemaat:

Locatie: Oude Kerk, Oosterbeek

Ontwerpen: Anneke de Boer, Willy Faber-van Dijk,
Hanneke Maassen en Corine Overweg

Schikkingen: Willy Faber-van Dijk en Hanneke Maassen

Protestantse Kerk in Nederland
protestantsekerk.nl
info@protestantsekerk.nl
(030) 880 18 80

**Protestantse
Kerk**